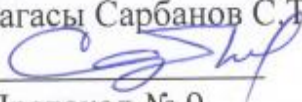

«МАКУЛДАШЫЛГАН»
Аккредитациялык Кеңештин
төрагасы Сарбанов С.Т.

Протокол № 9
04.07.2024-ж.

«БЕКТЕМИН»
Директор Кошоева Б.Б.

Буйрук №2/008
04.07.2024-ж.

БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫН ЖАНА УЮМДАРДЫ АККРЕДИТАЦИЯЛОО БОЮНЧА ЭКСПЕРТТЕР ЖӨНҮНДӨ ЖОБО

Бул документ билим берүү программаларын жана кесиптик билим берүү уюмдарын аккредитациялоодо эксперттер (мындан ары - эксперттер) жооп бериши керек болгон негизги талаптарды, аккредитацияны даярдоонун жана жүргүзүүнүн тартибин белгилейт.

Эксперттин негизги максаты Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 26-майындагы № 2614 «Билим берүү тармагындагы аккредитациялоо боюнча ченемдик укуктук актыларды бекитүү жөнүндө» токтому менен бекитилген Кыргыз Республикасынын башталгыч, орто жана кесиптик жогорку билим берүү уюмдарынын аккредиттелген билим берүү уюмдарына коюлган Минималдуу талаптардын аткарылышын көз карандысыз объективдүү баалоо болуп саналат.

Бул максат стандарттардын ишке ашырылышын баалоо менен бирге, ошондой эле кесиптик билим берүүнүн аккредитацияланган программаларынын же окуу жайларынын күчтүү жана алсыз жактарын аныктоого жана алар боюнча билим берүүнүн сапатын же билим берүү мекемесинин ишинин натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча сунуштарды иштеп чыгууга багытталган.

ЭКСПЕРТКЕ ТАЛАПТАР

Эксперт өзүнүн функцияларын аткаруу үчүн зарыл болгон кесиптик компетенцияларга, мамлекеттик же өзүнүн үлгүсүндөгү документ менен ырасталган тиешелүү кесиптик билимге, тиешелүү кесиптик чөйрөдө документалдуу практикалык иш стажы (3 жылдан кем эмес) болууга тийиш.

Эксперт аккредитациялоонун стандарттарынын жана критерийлеринин аткарылышын баалоо боюнча калыс жана көз карандысыз чечимдерди кабыл алууга тийиш. Эксперт объективдүү, аккредиттелген уюмдардан, алардын

кызматкерлеринен көз карандысыз болууга жана кабыл алынган чечимдерге таасир эте турган коммерциялык же финансылык кызыкчылыктарга ээ болбошу керек.

Эксперт аккредиттелген окуу жайда акыркы 3 жыл иштебеген, бул окуу жайга тиешелүү эч кандай ишке катышпашы керек. Эксперт ушул институтта же башка ушул сыяктуу мекемелерде окуудан же окуудан өтүшү керек.

Эксперттик ишти баштоонун алдында эксперт аккредитациялоо боюнча иштөөгө даярдыгы жөнүндө актка кол коюуга, анын пункттарын так аткарууга милдеттүү.

ЭКСПЕРТТИН УКУКТАРЫ ЖАНА МИЛДЕТТЕРИ

Эксперттин милдеттери:

- аккредитациялоо иштерин жүргүзүүгө жана аны так сактоого даярдыгы жөнүндө актка кол коюу;
- билим берүү программаларын же билим берүү мекемесин өзүн-өзү баалоо отчетуна талдоо жүргүзүү;
- окуу жайга баруу, иш кагаздарын изилдөө, окуучулар, ата-энелер, мугалимдер, бүтүрүүчүлөр, окуу жайдын администрациясы жана социалдык өнөктөштөр менен аңгемелешүү;
- өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту талдоонун натыйжалары боюнча жыйынтыктоочу отчетту жазуу жана аккредитацияланган билим берүү программалары же билим берүү мекемеси аккредитациялоонун стандарттарына жана критерийлерине ылайыктуулугу же шайкеш келбегендиги жөнүндө корутунду менен окуу жайына баруу, анын күчтүү жана алсыз жактарын көрсөтүү, ошондой эле аккредиттелген билим берүү программасын өркүндөтүү боюнча сунуштарды берүү;
- билим берүү мекемесине баруунун же жүргүзүлгөн аккредитациянын жол-жобосунун негизинде эксперттер Институттун ишин, аккредитациялоонун жол-жоболорун, эксперттик комиссиянын ишин өркүндөтүү боюнча ар кандай сунуштарды даярдай алат;
- АРТКИ үчүн аккредитациялоону жакшыртуу боюнча сунуштарды иштеп чыгуу;
- АРТКИде тышкы баалоо жүргүзүү боюнча мезгил-мезгили менен окутуу;
- зарыл болгон учурда референттин көрсөтмөсү боюнча окуу жайды же программаны аккредитациялоого байланыштуу кошумча текшерүүлөрдү же башка аракеттерди жүргүзүү;
- эгерде ал эксперттик комиссиянын төрагасы болуп саналса, АРТКИдеги Аккредитациялык кеңештин отурумунда тышкы баалоо жөнүндө отчетту берүү.

Эксперттин укуктары:

- АРТКИ кызматкерлеринен аккредитациялоонун ар кандай маселелери боюнча нускамаларды жана консультацияларды алууга;
- аккредиттелген окуу жайдын же программанын өзүн өзү баалоосу жөнүндө өз убагында отчет алууга;
- корутунду корутундуда эксперттик комиссиянын корутундусунан айырмаланган өзүнүн өзгөчө пикирин тиешелүү аргументтер менен билдирүүгө;
- аккредитациялоо боюнча бардык зарыл ченемдик документтерди алууга;
- эксперттик иш үчүн сый акы жана башка чыгымдардын компенсациясын алууга.

АККРЕДИТАЦИЯНЫН ӨКӨРҮҮНҮН ПРОЦЕССИ

Аккредитациянын өкөрүүнүн процесси төмөнкү этаптардан турат:

- даярдоо баскычы;
- окутуу жана маалымат берүү;
- окуу жайдын же программанын өзүн өзү баалоо отчетун изилдөө жана талдоо;
- билим берүү мекемесине баруу;
- жыйынтыктоочу отчетту жазуу.

Даярдык этабы

Эксперт аккредитациялоо үчүн бардык керектүү материалдарды алат. Тышкы баалоо үчүн окуу жайга баруунун 2 же 3 күндүк программасы менен таанышат. Эксперттин аккредитация боюнча иштөөгө даярдыгы жөнүндө арызга кол коет (бир жолу).

Окутуу жана инструктаж

Эксперт билим берүү мекемелерин же программаларды аккредитациялоо боюнча Аккредитация, рейтинг жана тастыктоочу коз карандысыз институту (АРТКИ) окуудан өтүшү керек. Эксперт мезгил-мезгили менен АРТКИ менен макулдашуу боюнча АРТКИ же башка ушул сыяктуу агенттиктерде окуудан өтүшү керек. Эксперт ошондой эле аккредитациялоо процесси боюнча толук брифингди жана сырттан баа берүү үчүн окуу жайына баруунун 2 же 3 күндүк программасын алат.

Билим берүү мекемесинин же программанын өзүн өзү баалоо отчетун изилдөө жана талдоо

Эксперт өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту аккредитациянын стандарттарына жана критерийлерине ылайыктуулугуна талдоо жүргүзүүгө жана ар бир критерийге жана стандартка баа берүүгө тийиш: "ылайыктуу/ылайык эмес". "Жарым-жартылай шайкеш" деген баа да колдонулушу мүмкүн.

Зарыл болгон учурда эксперт референт аркылуу аккредиттелген окуу жайдан кошумча маалыматтарды жана материалдарды суроого укуктуу. Эксперт билим берүү мекемесинен түздөн-түз маалыматты суроого укугу жок.

Талдоолордун натыйжалары боюнча, мекемеге барардын алдында да эксперт жыйынтыктоочу отчеттун долбооруна эскиздерди түзүшү керек жана билим берүү мекемесине барганда тактоо үчүн суроолорду түзүшү керек.

Окуу жайына баруу

Экспертке байкоо жүргүзүү үчүн окуу жайдагы сабактардын графиги берилүүгө тийиш. Ага мугалимдердин, студенттердин (студенттердин), бүтүрүүчүлөрдүн, ата-энелердин жана маектешүү үчүн социалдык өнөктөштөрдүн тизмелери берилүүгө тийиш. Эксперт графикке ылайык окуу жайына: лабораторияларга, китепканаларга, мастерскаяларга жана башка инфраструктурага барат. Эксперт башка эксперттер менен бардык зарыл маселелерди талкуулоого катышат.

Жыйынтыктоочу отчетту жазуу

Эксперт жыйынтыктоочу корутундунун бир бөлүгүн өзүн-өзү баалоо отчетун талдоонун, сабактарды байкоолордун, аңгемелешүүлөрдүн, документтерди изилдөөнүн жана окуу жайдын ишин текшерүүнүн натыйжалары боюнча жазат. Эксперт эксперттик комиссиянын төрагасынын жетекчилиги астында башка эксперттер менен бирге корутунду корутундуну жазууга катышат. Корутунду отчетто эксперт өзүн-өзү баалоо боюнча отчеттун сапатына баа берүүгө, билим берүү мекемесинин же билим берүү программасынын күчтүү жана алсыз жактарын көрсөтүүгө, аккредитациялоо стандарттарын жана критерийлерин ишке ашырууга баа берүүгө жана алардын негизинде программаны же билим берүү мекемесин өркүндөтүү боюнча сунуштарды түзүүгө тийиш.